

исправительных учреждений и воспитательных колоний. – Новосибирск : Сиб. унив. изд-во, 2011. – 111 с.

9. Уголовно-исполнительский кодекс Республики Беларусь. – Минск : Национальный центр информации Республики Беларусь, 2000. – 144 с.

10. Богунов С.О., Григоренко А.М. Іваньків І.В., Дука О.А. Заходи реалізації проекту «Навчальний курс з прав людини для працівників пенітенціарної системи // Формування пенітенціарної системи України: проблеми сьогодення: матеріали науково-практичної конференції, м. Одеса, 25 травня 2012 року. – Одеса: УДПіТС України в Одеській області, 2012. – С. 163-181.

11. Богатирьов І. Г. Порівняльне кримінально-виконавче право : [навч. посіб.] / [Богатирьов І. Г., Копотун І. М., Пузирьов М. С.]; за заг. ред. І. Г. Богатирьова. – К. : Ін-т кримінально-виконавчої служби, 2013. – 140 с.

12. Шнайдер Г.Й. Криминология: Пер. с нем. / Под общ. ред. и с предисловием Л.О. Иванова. – М.: Издательская группа «Прогресс» – «Универс», 1994. – 504 с.

13. Конгрессы ООН по предупреждению преступности и уголовному правосудию: [сб. материалов]: в 3 кн. / под общ. ред. В.В. Голины. – К.: Ред. журн. «Право Украины»; Х.: Право, 2013. – Кн. 2. – 2013. – 184 с.

**Кальченко Л.В.,**

інспектор відділу зв'язків з громадськістю  
Національної академії внутрішніх справ

### **МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ЗАПОБІГАННЯ ПРОТИПРАВНИХ ДІЙ З ВИКОРИСТАННЯМ КРИПТОВАЛЮТИ УВСЕСВІТНІЙ МЕРЕЖІ ЗАГАЛЬНОГО ДОСТУПУ ІНТЕРНЕТ.**

Як всім відомо, з початку 90-х років і до сьогодення комп'ютеризація банківських систем пройшла великий шлях. Разом з цим, постійно відбувається збільшення кількості транзакцій за допомогою платіжних систем в мережі інтернет. З огляду на це, виникає необхідність розробки більш

універсальних в конвертації платіжних засобів, а в майбутньому – єдиної електронної валюти.

Вперше термін «криптовалюта» використано в 2009 році при появі платіжної системи «Bitcoin», котра була розроблена людиною чи групою осіб під псевдонімом «Сатосі Накомото» [1]. Криптовалюта (англ. Cryptocurrency) — вид цифрової валюти, емісія та облік якої засновані на криптографічних методах та асиметричному шифруванні, а функціонування системи проводиться децентралізовано в розподіленій комп'ютерній мережі [2].

Криптовалюта, все більш активно використовуються у товаро-грошовому обороті в основному, для розрахунків за приватні послуги або продаж товарів, а також для дрібних спекуляцій на біржах. Тобто, «Bitcoin» - це грошова одиниця електронної платіжної системи, яка не контролюється центральними банками і використовується для інтернет-транзакцій. Іноді його використовують для міжнародних грошових переказів, оскільки навіть при значних сумах переказу не накладається відсоток комісії, яку зазвичай отримують у таких випадках фінансові установи-посередники. Також за рахунок цього, «Bitcoin» часто фігурує в справах про фінансові злочини, оскільки угоди з використанням криптовалют важко відстежити.

До переваг криптовалют відносять анонімність транзакцій та незалежність від будь-яких державних інституцій. Нестабільність курсу, що особливо актуально для Bitcoin и Litecoin, курс яких має тенденцію до найбільших перепадів на біржі, більшість користувачів та аналітиків відносять до недоліків.

Однак, анонімність таких транзакцій становить небезпеку, що виходить за межі Інтернету. Так, у період з 2011 по 2013 рік функціонував інтрнет-ресурс за назвою «Silk Road Anonymous Marketplace». Даний ресурс являв собою анонімну торговельний інтернет-майданчик, що знаходилася в зоні «.onion» анонімної мережі мережі «Tor». На відміну від звичайних інтернет-магазинів та аукціонів, на цьому веб-сайті будь-який користувач міг купити електронні копії заборонених книг та відеоматеріалів, матеріали порнографічного характеру та різні специфічні товари з обмеженим доступом. Проте, популярність цей ресурс отримав завдяки торгівлі забороненими

наркотичними та психоактивними речовинами, обіг яких становив близько 70 відсотків (340 видів) від усіх представлених товарів. Станом на 2012-2013 роки щорічні продажі через Silk Road оцінювалися в 14-15 мільйонів доларів США. В якості валюти продавці та покупці використовували bitcoin (BTC) та іншу криптовалюту, яка могла надати анонімність обом сторонам контракту. Зрозуміло, що простежити заборонений товар та гроші (скоріш за все нелегальні) було неможливо.

Так, зокрема в Росії «Bitcoin» оголошено поза законом. Такий вердикт винесла Генпрокуратура країни за результатами засідання експертної групи за участю представників Центробанку, ФСБ і МВС. Враховуючи то, що основним недоліком криптовалюти вважається можливість її використання в злочинних цілях російська влада вважає, що bitcoin відмінно підходить для відмивання грошей, фінансування терористичних організацій, при цьому контролювати його поширення надзвичайно важко, а значить, криптовалюта є загрозою.

Наразі цей веб-ресурс припинив своє існування 2 жовтня 2013 року, лише після затримання агентами ФБР Вільяма Роса Ульбріхта під псевдонімом «Dread Pirate Roberts», який був власником та оператором цього ресурсу. Дана особа отримала обвинувачення в наркоторгівлі, хакерських атаках та була задіяна у відмиванні грошей. Слід зазначити, що затримати власника інтернет-магазину вдалося лише виявивши його посилку з дев'ятьма підробленими документами, які Ульбріхт планував використати з метою оренди серверів для Silk Road [3]. І хоча пізніше в мережі загального доступу Інтернет створювалися подібні веб-ресурси, що були спрямовані на продаж зброї, наркотичних та психоактивних речовин, порнографічного контенту за участю малолітніх та різноманітних предметів обмеженого доступу, проте більшість з них існували протягом нетривалого періоду часу за рахунок нестачі потужностей для підтримки ресурсів або ж одразу приваблювали увагу відповідних правоохоронних органів, які припиняли протизаконну діяльність таких веб-ресурсів.

Тому не варто забувати, що головну небезпеку становить анонімність використання криптовалюти. Також є підстави вважати, що значне розповсюдження може призвести до зниження курсів державних валют, що означає послаблення банківських позицій та інших офіційних фінансових структур, а

також загальну дестабілізацію економіки у світі чи в окремих країнах, що інколи вигідно зловмисникам. Наразі лише спостерігаються спроби бойкотувати криптовалюту, заборонити або контролювати їх обмінні пункти.

## **СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**

1. Niccolai, James. Bitcoin developer chats about regulation, open source, and the elusive Satoshi Nakamoto [Електронний ресурс] // PC World. – Режим доступу: <http://www.pcworld.com/article/2039184/bitcoin-developer-talks-regulation-open-source-and-the-elusive-satoshi-nakamoto.html>. – 26.05.2013.

2. Криптовалюти как пиринговые системы и платежные средства [Електронний ресурс] // PaySyst - информация об электронных платежных системах. – Режим доступу: <http://paysyst.ru/crypto-payment-system.html>.

3. Manhattan U.S. Attorney Announces Seizure of Additional \$28 Million Worth of Bitcoins Belonging to Ross William Ulbricht, Alleged Owner and Operator of “Silk Road” Website [Електронний ресурс] // FBI.gov is an official site of the U.S. government, U.S. Department of Justice. – Режим доступу: <http://www.fbi.gov/newyork/press-releases/2013/manhattan-u.s.-attorney-announces-seizure-of-additional-28-million-worth-of-bitcoins-belonging-to-ross-william-ulbricht-alleged-owner-and-operator-of-silk-road-website>.

**Струтинська І.В.,**

магістр Національної академії  
внутрішніх справ

## **ЕТАПИ РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ (XIX ст. – початок ХХІ ст.)**

Місцеве самоврядування на теренах нашої країни виникло в середні віки у вигляді перших спроб міського самоврядування, що надавалось Магдебурзьким правом, частково зберігалось у